

3. БАКА: Health tourism sector report [Electronic source] – Access mode : <http://investinwmr.org.tr/Opportunities/20Tourism.pdf> – Title from the screen.

УДК 338.1

Шаповаленко Д. О.,

канд. екон. наук,

доцент кафедри туризму і готельного господарства;

Бондаренко О. В.

студент центру заочного навчання;

Міщенко Д. В.

студент центру заочного навчання,

Харківський національний університет міського господарства,

імені О. М. Бекетова

СІЛЬСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ

З розширенням туристичної діяльності все більшого значення набуває синергія і взаємозв'язок між туризмом, сільським господарством та іншими секторами економіки. Виникає об'єктивна необхідність формування концептуальних уявлень про сектор туристичної індустрії екологічного спрямування, принципах і методах управління його розвитком, способах підвищення ефективності функціонування суб'єктів господарювання на селі.

Дослідження, оцінку і аналіз соціально-економічного розвитку з метою ефективного управління необхідно здійснювати в двох напрямках. Перший напрямок представляє собою аналіз внутрішніх змін в елементах регіональної соціально-економічної системи, її структурі і функціях. Другий напрямок це аналіз зовнішніх змін, які є наслідком взаємодії регіональної системи із суспільними явищами. Отже, під соціально-економічним розвитком розуміється перехід соціально-економічної системи до функціонування у новій якості і характеризується появою нових форм зв'язків між потребами системи і засобами їх задоволення [5, с. 36].

На соціально-економічний розвиток впливає безліч факторів, які можна по різному класифікувати. За напрямом дії їх поділяють на дві великі групи: зовнішні та внутрішні. Під зовнішніми факторами слід розуміти причинно-наслідкові зв'язки, обумовлені зовнішнім впливом навколишнього середовища. Під внутрішніми – причинно-наслідкові зв'язки, обумовлені внутрішнім станом суспільства і розвитком територій. До основних зовнішніх факторів відносять: соціальні, політичні, господарські, правові, тощо; законодавча база; якість компонентів природного середовища території; умови середовища та забезпеченість природними ресурсами; форми соціально-економічного устрою; історично сформовані системи розміщення продуктивних сил та ін.

До основних внутрішніх факторів відносять: здатність накопичувати, закріплювати та використовувати інформацію; ступінь розвитку різних рівнів

суспільства; рівень технологічного розвитку; соціальні умови існування суспільства; ресурсний, інноваційний, виробничий, кадровий потенціал.

Управління соціально-економічним розвитком регіону можна визначити як процес впливу органів державної та місцевої влади на соціально-економічну систему з використанням відповідних інструментів з метою підвищення ефективності функціонування системи, досягнення стратегічних цілей, розв'язання проблемних питань, тощо [7, с. 77].

Управління соціально-економічним розвитком регіону носить системний характер і має структуру, яка складається з об'єкта управління, суб'єктів управління та відносин між ними. Об'єктом в даному випадку виступає соціально-економічна система регіону, суб'єктами в свою чергу органи державної та місцевої влади і місцеве населення [8, с. 65].

Впровадження відповідних заходів в рамках управління соціально-економічним розвитком регіону сприяє отриманню економічного і соціального ефекту, який в свою чергу є критерієм успішності управління. Під економічним ефектом розуміють результат отриманий унаслідок витрат на розвиток господарювання, що дає можливість розширити об'єми виробництва товарів і послуг. Під соціальним ефектом розуміють результат, що задовольняє потреби суспільства, сприяючи його розвитку і найчастіше оцінюється якісними показниками [5, с. 12].

Зростаючий попит на різні види туризму, що спостерігається в останні роки, приводить до переконання, що туристичні функції можуть бути основою використання природних і трудових ресурсів, соціально-економічного розвитку окремих територій, у т.ч. і сільських.

Список літератури:

1. Аналітичний центр «Обсерваторія демократії» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://od.org.ua/uk>.
2. Биркович В. І. Сільський земельний туризм – пріоритет розвитку туристичної галузі України / І. В. Биркович // Стратегічні пріоритети: Наук. збірн. – 2008. – № 1. – С. 138–143.
3. Біль М. М. Механізм державного управління туристичною галуззю (регіональний аспект): автореф. дис. канд. наук з держ. упр. / М. М. Біль. – Л.: Львів. регіон. ін-т держ. упр. нац. акад. держ. упр. при Президентові України, 2010. – 19 с.
4. Великий тлумачний словник сучасної української мови / [Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел]. – 7-е вид. – Київ : Ірпінь: ВТФ «Перун», 2009. – 1736 с.
5. Гавран В. Я. Управління інвестиційною діяльністю в рекреаційно-туристичній сфері: автореф. дис. канд. екон. наук: спец. 08.02.03 / Гаврян Володимир Ярославович; Національний університет «Львівська політехніка». – Львів, 2002. – 34 с.
6. Лученок С. Екоагротуризм в системі багатофункціонального регулювання сільського господарства WTO / С. Лученок // Журнал европейской экономики. – 2007. – № 6. – С. 246-258.

7. Максимова Т. С. Регіональний розвиток (аналіз і прогнозування) / Т. С. Масимова. – Луганськ: Вид-во СЛУ ім. В. Даля, 2003. – 304 с.

УДК 379.8

Шикіна О. В.,
канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;
Гончаренко Я. Є.
канд. екон. наук,
викладач кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;
Козловський Р. С.
викладач кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу,
Одеський національний економічний університет

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

До міжнародного туризму відноситься 12% світового ВВП, 13% витрат споживачів, 260 мільйонів працюючих. У 2017 р. надходження від міжнародного туризму перевищили 1340 млрд. дол. США, а рекордний 2018 рік продемонстрував 1,7 трлн. дол. США [1].

У 2017 році Франція посідала перше місце у світі за кількістю іноземних туристів. На другому місці була Іспанія, а третє займала США. За прогнозами UNWTO Китай мав всі шанси зайняти перше місце у світу. Посилують свої позиції такі країни як Мексика та Таїланд [2].

Таблиця 1

Рейтинг найбільш відвідуваних країн світу (млн. прибуттів) [1]

2014 рік		2015 рік		2016 рік		2017 рік	
Країна	Кількість	Країна	Кількість	Країна	Кількість	Країна	Кількість
Франція	83,7	Франція	84,5	Франція	82,7	Франція	86,9
США	75,0	США	77,5	США	76,4	Іспанія	81,8
Іспанія	64,9	Іспанія	68,5	Іспанія	75,3	США	76,9
Китай	55,6	Китай	56,9	Китай	59,3	Китай	60,7
Італія	48,6	Італія	50,7	Італія	52,4	Італія	58,3
Туреччина	39,8	Туреччина	39,5	В. Британія	35,8	Мексика	39,3
Німеччина	33,0	Німеччина	35,0	Німеччина	35,6	В. Британія	37,7
В. Британія	32,6	В. Британія	34,4	Мексика	35,1	Туреччина	37,6
Мексика	29,3	Мексика	32,1	Таїланд	32,6	Німеччина	37,5
Гонконг	27,8	Таїланд	29,9	Туреччина	30,3	Таїланд	35,4
Усього:	1138	Усього:	1189	Усього:	1240	Усього:	1326

Кінець 2019 початок 2020 року принесли багато глобальних потрясінь, що не могли не відобразитись на розвитку туризму у світі. Найбільш значимий вплив на туризм надав коронавірус COVID-19.

По-перше, це ізоляція Китаю, як повноцінного партнера туристичного бізнесу. Показники 2020 року не зможуть продовжувати тренд лідера на ринку